

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1993

Vyhlásené: 05.11.1993 Časová verzia predpisu účinná od: 01.09.1999 do: 30.04.2001

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

254

ZÁKON

NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

z 1. októbra 1993

o územných finančných orgánoch

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Úvodné ustanovenia

§ 1

(1) Územné finančné orgány sú orgány miestnej štátnej správy, ktoré

- a) vykonávajú správu daní, odvodov, poplatkov a pokút (ďalej len „dane“),¹⁾ ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu Slovenskej republiky (ďalej len „štátneho rozpočtu“) a rozpočtov obcí, ak osobitné predpisy neustanovujú inak,²⁾
- b) vykonávajú správu dotácií poskytnutých zo štátneho rozpočtu, ak osobitný predpis neustanovuje inak,
- c) vykonávajú daňovú kontrolu³⁾ spravovaných daní a kontrolu dotácií poskytnutých zo štátneho rozpočtu a zo štátnych účelových fondov Slovenskej republiky,⁴⁾
- d) prejednávajú priestupky vo veciach nimi spravovaných daní, dotácií a štátneho dozoru,⁵⁾
- e) vykonávajú kontrolu hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu v rozpočtových organizáciách a príspevkových organizáciách,
- f) vykonávajú štátny dozor a kontrolu podľa osobitného predpisu.⁶⁾

(2) Správou dotácií poskytnutých zo štátneho rozpočtu sa na účely tohto zákona rozumie usporiadanie preplatkov a nedoplatkov so štátnym rozpočtom. Príjemcom dotácie je každý, kto čerpá z účtu v banke prostriedky štátneho rozpočtu poskytnuté podľa osobitného predpisu.⁷⁾

(3) Kontrolou dotácií poskytnutých zo štátneho rozpočtu sa rozumie podrobné preskúmanie účtovných a iných dokladov príjemcov dotácií potrebných na určenie nároku na čerpanie dotácií z hľadiska ich hodnovernosti a úplnosti, ako aj overovanie ďalších skutočností rozhodujúcich pre splnenie podmienok na poskytovanie dotácií s právom vymáhať vrátenie dotácií v prípade ich neoprávneného použitia vrátane penále za ich neoprávnené použitie.⁸⁾ Kontrolou sa na účely tohto zákona rozumie aj podrobné preskúmanie účtovných a iných dokladov rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií.

§ 2**Sústava územných finančných orgánov**

(1) Sústavu územných finančných orgánov tvoria: Ústredné daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „ústredné daňové riaditeľstvo“), daňové úrady a správy finančnej kontroly.

(2) Ústredné riaditeľstvo sa zriaďuje pre územné obvody všetkých daňových úradov.

(3) Daňový úrad sa zriaďuje pre územný obvod obce (jej časti) alebo viacerých obcí.

(4) Správa finančnej kontroly sa zriaďuje pre územné obvody viacerých daňových úradov.

(5) Sídlo ústredného riaditeľstva, sídla a obvody pôsobnosti daňových úradov a správ finančnej kontroly ustanoví Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 3**Miestna príslušnosť**

(1) Miestna príslušnosť územných finančných orgánov sa riadi trvalým pobytom alebo sídlom daňového subjektu⁹⁾ a príjemcu dotácie a sídlom rozpočtovej organizácie alebo rozpočtovej organizácie, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.¹⁰⁾

(2) V pochybnostiach určí miestnu príslušnosť daňových úradov ústredné riaditeľstvo a správ finančnej kontroly ministerstvo.

(3) Pre daňové subjekty, ktoré majú sídlo v cudzine, ale zdroj príjmov plynie z činnosti vykonávanej v stálej prevádzkarni na území Slovenskej republiky, je príslušný daňový úrad, v ktorého územnom obvode je zriadená stála prevádzkareň.

§ 4**Pôsobnosť územných finančných orgánov**

(1) Ústredné riaditeľstvo

- a) riadi daňové úrady a určuje ich vnútornú štruktúru,
- b) rozhoduje v daňovom a správnom konaní ako najbližšie nadriadený orgán podľa osobitného predpisu¹¹⁾ vo vzťahu k daňovým úradom,
- c) vykonáva vo vybraných daňových subjektoch a u príjemcov dotácií kontrolu daní a dotácií.

(2) Daňové úrady

- a) vykonávajú správu daní a daňovú kontrolu,
- b) prejednávajú priestupky vo veciach nimi spravovaných daní, dotácií a štátneho dozoru,
- c) vykonávajú správu a kontrolu dotácií; rozhodujú o tom, že príjemca dotácie okrem evidencie ustanovenej všeobecne záväzným právnym predpisom je povinný viesť aj osobitné záznamy potrebné na správne určenie čerpania dotácií,
- d) vykonávajú štátny dozor a kontrolu podľa osobitného predpisu,⁹⁾
- e) vymáha daňový nedoplatok v daňovom exekučnom konaní podľa osobitného zákona,¹⁵⁾
- f) poskytujú obciam odbornú pomoc v oblasti metodiky účtovníctva a jednotného triedenia príjmov a výdavkov rozpočtov obcí,
- g) zabezpečujú spracovanie súhrnných účtovných výkazov predkladaných obcami.

(3) Správy finančnej kontroly

- a) vykonávajú kontrolu hospodárenia v štátnych rozpočtových organizáciách a štátnych príspevkových organizáciách,
- b) vykonávajú kontrolu dotácií poskytnutých zo štátneho rozpočtu obciam, občianskym a iným združeniam,
- c) rozhodujú v konaní o porušení rozpočtovej disciplíny podľa osobitného predpisu,⁸⁾
- d) vykonávajú ďalšie kontroly podľa poverenia ministerstvom.¹³⁾

§ 5

Pôsobnosť a právomoc ministerstva

Ministerstvo

- a) riadi ústredné riaditeľstvo a správy finančnej kontroly a určuje ich vnútornú štruktúru,
- b) môže poveriť ústredné riaditeľstvo a správy finančnej kontroly vykonaním kontroly v rozsahu svojej pôsobnosti s výnimkou kontroly podľa osobitného predpisu,¹⁴⁾
- c) rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam ústredného riaditeľstva a správ finančnej kontroly a preskúmava ich rozhodnutia mimo odvolacieho konania,
- d) môže vykonávať kontrolu, ktorá inak patrí do pôsobnosti ústredného riaditeľstva a správ finančnej kontroly.

§ 6

Postavenie územných finančných orgánov

(1) Ústredné riaditeľstvo je rozpočtová organizácia, ktorá zabezpečuje mzdové prostriedky a vecné potreby daňových úradov. Riadi ju a za jej činnosť zodpovedá riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva minister financií Slovenskej republiky (ďalej len „minister“).

(2) Daňový úrad riadi a za jeho činnosť zodpovedá riaditeľ. Riaditeľa daňového úradu vymenúva a odvoláva riaditeľ ústredného riaditeľstva.

(3) Správa finančnej kontroly je rozpočtová organizácia, ktorú riadi a za jej činnosť zodpovedá riaditeľ. Riaditeľa finančnej správy vymenúva a odvoláva minister.

§ 7

Práva a povinnosť pracovníkov územných finančných orgánov

(1) Pracovníci územných finančných orgánov sú oprávnení

- a) vykonávať všetky úkony potrebné na výkon správy a kontroly daní a dotácií v zmysle tohto zákona a osobitného predpisu,¹⁵⁾
- b) vstupovať do všetkých prevádzkových priestorov a zariadení kontrolovaného subjektu, ak si to vyžaduje vykonanie kontrolných úkonov,
- c) zabezpečiť preverovaný materiál alebo obstaráť si odpisy, výpisy a kópie preverovaných dokladov, ak je nebezpečenstvo, že sa stratí alebo zničí,
- d) požadovať od kontrolovaných subjektov v určených termínoch predloženie potrebných dokladov, ktorých povinnosť vedenia je ustanovená všeobecne záväznými právnymi predpismi alebo rozhodnutím správcu dane,
- e) požadovať výsledky kontrol vykonaných inými poverenými štátnymi orgánmi, ak je predpoklad, že predmet a výsledky ich kontroly napomôžu riadnemu výkonu kontroly,

- f) vykonať technické zabezpečenie proti zneužitiu počítačiel a podobných technických zariadení, ktoré sú podkladom na vyčíslenie základu dane,
- g) požadovať od kontrolovaných subjektov preukázanie totožnosti a doklady oprávňujúce na podnikateľskú činnosť,
- h) zabezpečiť majetok, ak daňovník nemôže alebo odmieta preukázať pôvod zdroja jeho nadobudnutia.

(2) Pracovníci územných finančných orgánov sú povinní

- a) preukázať sa pred začatím kontroly daňového subjektu, príjemcovi dotácie poskytnutej zo štátneho rozpočtu a ostatným kontrolovaným subjektom služobným preukazom,
- b) vyhotoviť a prerokovať s daňovým subjektom, príjemcom dotácií poskytnutých zo štátneho rozpočtu a ostatnými kontrolovanými subjektmi protokol o vykonanej kontrole, v ktorom bude záväzne deklarovaný výsledok kontroly,
- c) zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedeli pri výkone správy a kontrole daní a dotácií poskytnutých zo štátneho rozpočtu v daňových subjektoch, u príjemcov dotácií, ako aj pri kontrole ostatných kontrolovaných subjektov. Povinnosť zachovávať mlčanlivosť neplatí voči orgánom činným v trestnom konaní. Táto povinnosť mlčanlivosti trvá aj po skončení funkcie, pracovného pomeru alebo výkonu činnosti.

(3) Práva a povinnosti uvedené v odseku 1 a 2 majú aj pracovníci ministerstva pri výkone kontroly podľa § 5 písm. d).

(4) Pracovníci územných finančných orgánov nesmú zárobkovo vykonávať kontrolnú, daňovú ani účtovnú, poradenskú alebo podobnú činnosť pre daňovníkov, platiteľov daní a príjemcov dotácií. Zároveň nesmú vykonávať činnosť audítorov,¹⁶⁾ komerčných právnikov,¹⁷⁾ advokátov,¹⁸⁾ daňových poradcov,¹⁹⁾ revízorov účtov, ani byť členmi orgánov obchodných spoločností a štátnych podnikov.

(5) Pracovníci územných finančných orgánov a pracovníci ministerstva musia konať a rozhodovať nestranne. Nesmú zneužívať informácie nadobudnuté v súvislosti s výkonom svojej činnosti, ani prijímať v súvislosti s výkonom svojej činnosti od kohokoľvek dary, bezodplatné služby či iné výhody.

(6) Porušenie povinností podľa odsekov 4 a 5 sa posudzuje ako porušenie pracovnej disciplíny obzvlášť hrubým spôsobom podľa osobitného predpisu.²⁰⁾

§ 8

Právna ochrana pracovníkov územných finančných orgánov

(1) Pracovníci územných finančných orgánov majú pri plnení úloh alebo v súvislosti s nimi podľa tohto a osobitného zákona¹⁵⁾ postavenie verejných činiteľov.²¹⁾

(2) Ak územné finančné orgány požiadajú o ochranu pri výkone správy a kontroly, príslušné oddelenia polície sú povinné zabezpečiť účasť svojich pracovníkov pri výkone kontroly, aby nedošlo k ohrozeniu ich zdravia.

§ 9

Povinnosti daňových subjektov, príjemcov dotácií poskytnutých zo štátneho rozpočtu a ostatných kontrolovaných subjektov

(1) Povinnosti daňových subjektov pri výkone správy a kontroly daní ustanovuje osobitný predpis.¹⁵⁾

(2) Daňové subjekty sú povinné na požiadanie územných finančných orgánov preukázať zdanenie príjmov, ktoré boli použité na obstaranie majetku.

(3) Prijemcovia dotácií poskytnutých zo štátneho rozpočtu sú povinní najmä

- a) poskytnúť úplnú a preukaznú dokumentáciu,
- b) viesť okrem evidencie ustanovenej všeobecne záväzným právnym predpisom osobitné záznamy, ktorých vedenie im bolo uložené,
- c) umožniť vstup do všetkých prevádzkových priestorov,
- d) zabezpečiť vhodné vecné a priestorové podmienky na výkon kontroly,
- e) predložiť v priebehu kontroly všetky dôkazné prostriedky preukazujúce ich tvrdenia,
- f) zapožičať potrebné doklady mimo svojho priestoru.

(4) Povinnosti podľa odseku 3 písmena a) až f) sa primerane vzťahujú aj na ostatné kontrolované subjekty.

(5) Povinnosti daňových subjektov, príjemcov dotácií poskytnutých zo štátneho rozpočtu a ostatných kontrolovaných subjektov a ich pracovníkov sa vzťahujú aj na výkon kontroly vykonávaný ministerstvom podľa § 5 písm. d) tohto zákona.

§ 10 **Pokuty**

(1) Za marenie výkonu kontroly, neplnenie povinností ustanovených týmto zákonom a za porušenie technického zabezpečenia podľa osobitného predpisu²²⁾ môžu územné finančné orgány opakovane uložiť prijemcovi dotácie alebo prevádzkovateľovi lotérie alebo inej podobnej hry⁶⁾ pokutu až do výšky 1 000 000 Sk. Opakovane možno uložiť pokutu, ak uloženie pokuty nevedlo k náprave a protiprávny stav trvá.

(2) Ustanovenia o ukladaní pokút podľa osobitného predpisu¹⁵⁾ týmto nie sú dotknuté.

(3) Pri ukladaní pokút sa prihliada najmä na závažnosť, dobu trvania a následky protiprávneho konania.

(4) Proti rozhodnutiu o uložení pokuty sa možno odvolať. Odvolanie má odkladný účinok. Pre odvolanie platia ustanovenia osobitného predpisu.¹⁵⁾

(5) Právo uložiť pokutu podľa odseku 1 má aj ministerstvo pri výkone kontroly podľa § 5 písm. d) tohto zákona.

(6) Pokutu možno uložiť najneskôr do jedného roka odo dňa, keď sa príslušný orgán dozvedel o porušení povinnosti, a to do troch rokov odo dňa porušenia povinnosti podľa § 9 tohto zákona.

(7) Výnos z pokút je príjmom štátneho rozpočtu.

Spoločné a prechodné ustanovenia

§ 11

(1) Pre konanie vo veciach daní a dotácií platia osobitné predpisy.¹¹⁾

(2) Ak sa v doterajších zákonoch a iných všeobecne záväzných právnych predpisoch používajú názvy „daňové riaditeľstvo“, rozumie sa tým ústredné riaditeľstvo.

§ 12

Zrušujú sa:

1. zákon Slovenskej národnej rady č. 84/1991 Zb. o daňových orgánoch,
2. zákon Slovenskej národnej rady č. 136/1992 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 84/1991 Zb. o daňových orgánoch,
3. ôsma časť zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov.

§ 13

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Michal Kováč v. r.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

- 1) § 2 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 165/1993 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 253/1993 Z. z.
- 2) Napr. zákon Slovenskej národnej rady č. 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 87/1993 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 159/1993 Z. z.
Zákon Slovenskej národnej rady č. 544/1990 Zb. o miestnych poplatkoch v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 72/1992 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 44/1993 Z. z.
§ 88 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 524/1990 Zb. a zákona Slovenskej národnej rady č. 295/1992 Zb.
- 3) § 15 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 4) § 18 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 567/1992 Zb. o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 159/1993 Z. z.
- 5) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- 6) Zákon Slovenskej národnej rady č. 194/1990 Zb. o lotériách a iných podobných hrách v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 68/1992 Zb.
- 7) § 5 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 567/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 8) § 12 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 567/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 9) § 5 zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 10) Napr. zákon Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 11) Zákon Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
- 13) Napr. zákon č. 526/1990 Zb. o cenách.
- 14) § 18 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 567/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 15) Zákon Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 16) Zákon Slovenskej národnej rady č. 73/1992 Zb. o audítoroch a Slovenskej komore audítorov.
- 17) Zákon Slovenskej národnej rady č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch.
- 18) Zákon Slovenskej národnej rady č. 132/1990 Zb. o advokácii.
- 19) Zákon Slovenskej národnej rady č. 78/1992 Zb. o daňových poradcov a Slovenskej komore daňových poradcov.
- 20) § 53 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce.
- 21) § 89 ods. 9 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.
- 22) § 19 ods. 1 a § 20 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 194/1990 Zb. o lotériách a iných podobných hrách v znení neskorších predpisov.

